

Dagsordenspunkt 16: Øvrige emner vedr. Det Europæiske Råd 28.-29. juni 2016

1. Resume

ECOFIN ventes som forberedelse af Det Europæiske Råd (DER) 28.-29. juni 2016 også at drøfte øvrige emner, herunder de økonomiske aspekter af den seneste meddelelse fra Kommissionen vedr. migration ("migration compact"), et bidrag fra EIB til håndtering af flygtningekrisen, samt anbefalinger fra Kommissionen vedr. den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI).

2. Baggrund

ECOFIN ventes at drøfte øvrige emner vedr. DER d. 28.-29. juni 2016 udover pakken med de landespecifikke anbefalinger. Der kan under disse øvrige emner ventes at være en drøftelse af de økonomiske aspekter af Kommissionens meddelelse vedr. ekstern migrationshåndtering i samarbejde med tredjelande ("migration compact"), et bidrag fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til håndtering af flygtningekrisen. Der vil muligvis også være en drøftelse af EU's investeringsplan, herunder den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI). Det nederlandske formandskab annoncerede Kommissionens meddelelse vedr. ekstern migrationshåndtering som et dagsordenspunkt 13. juni.

DER ventes desuden at gøre status for arbejdet med ØMU-rapporten. Der henvises i den forbindelse til de øvrige dagsordenspunkter om konkurrenceevneråd og fælles eurolanderepræsentation i Den Internationale Valutafond (IMF).

3. Formål og indhold

Ekstern migrationshåndtering ("migration compact")

EU-Kommissionen fremlagde 7. juni 2016 et nyt migrationsudspil, hvor det foreslås, at EU indgår strategiske partnerskabsaftaler med udvalgte tredjelande mhp. at standse den aktuelle migrationsstrøm mod EU og styrke tilbagesendelsen af asylansøgere. Konkret foreslår Kommissionen at belønne lande, som samarbejder med EU om at forhindre irregulær migration og tilbagetagelse af irregulære migranter. Omvendt vil der være negative konsekvenser for de lande, der ikke samarbejder.

Disse positive og negative incitamenter skal udmøntes ved at koble migrationsområdet med EU's øvrige politikområder. Det betyder, at EU's bistand og samarbejde inden for andre politikområder, fx handelspolitik, vil være betinget af partnerskabslandets indsats på migrationsområdet.

Kommissionens meddelelse indeholder desuden forslag om, at der oprettes en ekstern investeringsfond, som skal adressere de grundlæggende årsager til migration på længere sigt. Konkret foreslås iværksættelsen af en ekstern investeringsplan, som skal understøtte private investeringer i de lande, som migranterne kommer fra. I den forbindelse skal der etableres en fond for eksterne investeringer, som skal tilbyde bl.a. risikodeling og investeringsgarantier, med det formål at understøtte udvalgte tredjelandes udvikling. Fondens aktiviteter vil, ifølge Kommissionen, i begyndelsen være fokuseret i Afrika og EU's nabolande.

Samlet set beløber forslagene sig til 14,2 mia. euro frem til 2020. Heraf findes 10,6 mia. euro via omprioritering af eksisterende EU-midler, mens EU-landene og eksterne donorer anmodes om bilaterale bidrag for 3,6 mia. euro, *jf. tabel 1*.

Tabel 1**Samlede udgifter til Kommissionens forslag til etablering af partnerskabsaftaler mellem EU og udvalgte tredjelande, 2016-2020**

<i>Mia. euro</i>	Partnerskabsaf- taler	Ekstern investe- ringsfond	Initiativer i alt
Re-allokeringer af EU-midler	7,5	3,1	10,6
Direkte bidrag fra medlemsstaterne og eksterne donorer	0,5	3,1	3,6
Samlede udgifter	8	6,2	14,2

Kilde: COM(2016) 385 final.

EIB-bidrag til håndtering af flygtningekrisen

På DER 17.-18. marts 2016 blev EIB opfordret til at præsentere et specifikt initiativ til EU's håndtering af flygtningekrisen. DER opfordrede til, at EIB præsenterede sit initiativ på DER 28.-29. juni 2016.

Initiativet skal ifølge konklusionerne fra DER sikre målrettet og hurtig mobilisering af yderligere finansiering til at understøtte vækst, infrastruktur og social sammenhørighed i EU's sydlige nabolande og Vestbalkan, hvilket skal bidrage til håndtering af flygtningekrisen i disse lande. DER besluttede ikke en nærmere udformning af initiativet, hvilket således endnu udestår.

EIB har siden DER arbejdet på at udmønte sit bidrag. EIB har fremlagt et forslag, som blev drøftet på EIB guvernørmødet ifm. ECOFIN 25. maj 2016.

EIB foreslår overordnet et bidrag bestående af tre mulige søjler. En søjle (søjle 1) vil kunne gennemføres inden for EIB's nuværende mandat og ressourcer, men kan dog ifølge Kommissionen indebære en nedprioritering af EIB's indsats i EU's østlige naboskabslande. De øvrige søjler (søjle 2 og 3) forudsætter en udvidelse af EIB's mandat og ressourcer. Søjle 1 vil forventeligt kunne rettes mod både den offentlige og den private sektor. Søjle 2 er primært rettet mod den offentlige sektor, mens søjle 3 primært er rettet mod den private sektor. Søjle 2 og 3 vil ifølge EIB indebære et yderligere finansieringsbehov for EIB. Omfanget heraf vil afhænge af bidragets udformning.

EIB's forslag lægger op til, at et yderligere finansieringsbehov for EIB dækkes af EU-landene, enten fra EU-budgettet (dvs. nye penge udover dem som allerede er allokeret til EIB's finansielle instrumenter på EU-budgettet) eller via frivillige bidrag fra landene.

EIB's forslag lægger til grund, at initiativet kan skabe yderligere EIB finansieringsaktiviteter (EIB-lån mv.) på 6 mia. euro over de kommende fem år (2016-20). EIB vurderer, at de 6 mia. euro i yderligere finansieringsaktivitet kan understøtte nye investeringer i de sydlige nabolande og Vestbalkan på 15 mia. euro.

EIB vurderer, at søjle 2 og 3 indebærer behov for en udvidelse af EIB's eksterne lånemandat, dvs. EIB's mandat til lave operationer uden for EU.

EIB's bidrag drøftes fortsat, senest på EIB guvernørmødet ifm. ECOFIN d. 25. maj 2016. Det er endnu uklart, hvad der vil kunne opnås enighed om, og om DER vil træffe nærmere beslutning om EIB's bidrag på det kommende møde, eller om der først vil kunne opnås enighed efterfølgende.

EU's investeringsplan, herunder EFSI

Kommissionen har 1. juni 2016 fremlagt en meddelelse med en status for EU's investeringsplan, herunder den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI). Det sker i lyset af, at EFSI nu har været operationel i knap ét år.

Det er hensigten, at EFSI skal skabe nye private investeringer for 315 mia. euro i perioden 2015-18 via garantier på 21 mia. euro, heraf 16 mia. euro fra EU-budgettet samt 5 mia. euro fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB).

EU-garantien på 16 mia. euro understøttes af en konkret hensættelse på 8 mia. euro fra EU-budgettet til en EU-garantifond, hvorfra EIB kan betales i tilfælde af, at EU-garantien til EIB aktiveres. Kompromiset mellem Rådet og Europa-Parlamentet om EFSI blev, at de 8 mia. euro til EU-garantifonden finansieres via omprioritering af tilsammen 5 mia. euro fra EU-budgetprogrammerne Horizon 2020 (2,2 mia. euro) og Connecting Europa-faciliteten (2,8 mia. euro) (CEF) samt ved anvendelse af EU-budgettets margin (3 mia. euro).

Kommissionen konkluderer, at EFSI er på sporet og har skabt flere investeringer i Europa. Det fremgår, at EFSI på nuværende tidspunkt har skabt investeringer for 100 mia. euro, hvor målet er 315 mia. euro. Ifølge Kommissionen har dette bidraget til at skabe øget vækst i Europa. Kommissionen konkluderer på baggrund heraf, at der er brug for at udnytte momentum og styrke EFSI for at sikre fortsat mobilisering af private investeringer.

Kommissionen fremsætter på den baggrund en række anbefalinger, *jf. boks 1*. Kommissionen lægger op til, at DER 28.-29. juni skal godkende anbefalingerne.

Det anbefales særligt, at EFSI's levetid forlænges ud over den oprindelige vedtagne investeringsperiode frem til juni 2020. Kommissionen oplyser, at man vil fremsætte forslag herom til Rådet og Europa-Parlamentet senere i år.

Forordningen om EFSI indebærer, at Rådet og Europa-Parlamentet aktivt skal træffe en ny beslutning efter en uafhængig evaluering samt på forslag fra Kommissionen, hvis EFSI skal fortsætte efter juni 2020. Denne evaluering skal finde sted senest tre år efter, at EFSI er etableret, dvs. senest i juli 2018.

Boks 1

Kommissionens anbefalinger vedr. den europæiske strategiske investeringsfond (EFSI)

1. EFSI skal styrkes og fortsætte efter den første investeringsperiode. I så fald vil Kommissionen fremsætte det nødvendige lovforslag i efteråret 2016 under hensyntagen til de begrænsede ressourcer på EU's budget.
2. De allerede afsatte midler til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) skal opskaleres hurtigt. Dette skal dog ske inden for den nuværende forordning.
3. Kommissionen vil undersøge muligheden for at etablere en EFSI-lignende model for investeringer i tredjelande.
4. Simplificering af regler, således at det bliver nemmere at koble midler fra EFSI med midler fra EU's strukturfondsprogrammer. Dette skal særligt ske ifm. den kommende MFF-midtvejsevaluering.
5. Det investeringsrådgivende organ oprettet med EFSI (EIAH) skal styrkes for at sikre mere målrettet vejledning. Der er allerede afsat 20 mio. euro årligt til det rådgivende organ.
6. Der vil blive tilskyndet yderligere til etablering af såkaldte investeringsplatforme.
7. EFSI skal fortsat bidrage til udviklingen af et marked for vedvarende og grønne projekter, særligt ved at opfordre til udviklingen af et grønt obligationsmarked.
8. Der vil fortsat være fokus på prioriteter under det indre marked, herunder vedr. offentlig-private partnerskaber
9. EU-landene opfordres til at etablere klare prioriteter, forberede konkrete investeringsprojekter og opnå større brug af finansielle instrumenter i investeringsprojekter.

Kilde: Kommissionen. De mest centrale anbefalinger er beskrevet.

Kommissionen lægger også op til, at det undersøges, hvorvidt investeringsmodellen for EFSI kan udvides til tredjelande.

Nogle af Kommissionens anbefalinger, fx forlængelse af EFSI's levetid, styrkelse af investeringsrådgivningsorganet (EIAH) og oprettelse af en EFSI-lignende model for tredjelande må forventes, hvis de gennemføres, at medføre behov for, at der tilføres midler fra EU's budget. Kommissionen anviser ikke et finansieringsbehov eller finansieringskilde.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse vedr. ekstern migrationshåndtering påvirker EU-budgettet og kan desuden medføre direkte statsfinansielle konsekvenser i form af et dansk bilateralt bidrag. Kommissionen lægger op til at finansiere i alt 10,6 mia. euro via omprioriteringer fra EU's budget og Den Europæiske Udviklingsfond (EDF) frem til 2020. Da Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, svarer dette til en finansieringsandel på ca. 1,5 mia. kr. Der er dog ikke tale om merudgift, da midlerne findes via omprioriteringer. Kommissionen anmoder endvidere medlemslandene og eksterne donorer om at bidrage med 3,6 mia. euro i tillæg til finansieringen til EU's budget og EDF'en. Dette kan medføre en dansk merudgift på op til 516 mio. kr., afhængigt af hvorvidt andre aktører bidrager til fonden. Et eventuelt danske bidrag vurderes at kunne opgøres som udviklingsbistand og dermed finansieres inden for bistandsrammen i overensstemmelse med OECD's kriterier herfor.

EIB's bidrag til håndtering af flygtningekrisen vil have statsfinansielle konsekvenser via påvirkningen af EU-budgettet, såfremt bidraget finansieres herfra. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget. Det vil afhænge af bidragets konkrete udformning og finansiering. Bidraget vil kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Det vurderes ikke at have væsentlige erhvervsmæssige konsekvenser.

De initiativer som Kommissionen har foreslået i sin meddelelse om investeringsplanen, herunder EFSI, vil kunne have betydelige statsfinansielle konsekvenser via påvirkningen af EU's budget. Initiativerne vil kunne have positive samfundsøkonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser i det omfang, at de fremmer produktive og rentable investeringer, som ellers ikke ville være blevet gennemført. Konsekvenserne vil skulle vurderes nærmere.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En stor del af EU-landene har budt Kommissionens meddelelse vedr. eksterne migrationsindsatser velkommen. En række lande har dog udtrykt bekymring fsva. den foreslåede finansieringsmodel og Kommissionens opfordring til, at medlemslandene skal bidrage til instrumentet uden om EU's budget.

Flere lande lagde under forhandlingerne om EFSI stor vægt på, at EFSI i udgangspunktet skulle være et midlertidigt initiativ (endelig levetid). Disse lande vil derfor formentlig stille sig skeptisk over, at Kommissionen allerede nu lægger op til, at EFSI's levetid forlænges. Andre lande lagde under forhandlingerne vægt på, at EFSI blev permanent og vil formentlig kunne støtte at EFSI's levetid forlænges, og at EFSI styrkes.

10. Regeringens generelle holdning

Ekstern migrationshåndtering ("migration compact")

Regeringen finder, at Kommissionens udspil indeholder tiltag, der ses som et vigtigt supplement til EU's øvrige indsats på migrations- og flygtningeområdet. Det er endvidere positivt, at Kommissionen lægger op til, at størstedelen af initiativerne finansieres gennem omprioriteringer af eksisterende EU-midler. Regeringen er dog skeptisk over for Kommissionens forslag om, at medlemsstaterne skal bidrage bilateralt og dermed uden om EU's budget, der de facto er en omgåelse af EU's fastsatte udgiftslofter, da man pålægger medlemsstaterne at finansiere EU-initiativer ud over budgettet. Regeringen lægger derfor betydelig vægt på, at de foreslåede initiativer finansieres med respekt for EU's udgiftslofter.

EIB-bidrag vedr. flygtningekrisen

Regeringen støtter på linje med DER-konklusionerne, at EIB leverer et bidrag til håndtering af flygtningekrisen. Regeringen vil tage nærmere stilling hertil i takt med, at det bliver konkretiseret. Der lægges generelt vægt på, at bidraget i videst mulige omfang gennemføres på grundlag af EIB's nuværende mandat og ressourcer. Denne mulighed bør afsøges grundigt. Såfremt EU-budgettet skal bidrage til finansieringen af initiativet, bør det så vidt muligt ske via omprioriteringer fremfor brug af EU-budgettets margin. Regeringen lægger afgørende vægt på, at EU's udgiftslofter respekteres.

Der lægges vægt på, at EIB bevarer sin høje kreditvurdering (AAA-rating).

EU's investeringsplan, herunder EFSI

Regeringen vil tage nærmere stilling til Kommissionens anbefalinger og vurderinger vedr. EFSI. Regeringen er i udgangspunktet skeptisk overfor flere af anbefalingerne, herunder forslaget om forlængelse af EFSI's levetid.

Der er behov for at afklare og tydeliggøre konsekvenserne af anbefalingerne, herunder konsekvenserne for EU's budget. Regeringen lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at EU's udgiftslofter respekteres.

Regeringen støtter, at det evalueres grundigt, hvorvidt EFSI bidrager til at skabe nye investeringer og vækst i EU. Regeringen finder ikke, at dette endnu er tilstrækkeligt afdækket, særligt set i lyset af, at midtvejsevalueringen af EFSI først forventes lanceret ultimo 2016. Det er for tidligt at tage stilling til, om EFSI skal fortsætte efter 2020. Det bør der først tages stilling til senere i investeringsperioden, og det bør ske grundlag af en grundig evaluering. Det vurderes i højere grad at svare til det aftalte mellem Rådet og Europa-Parlamentet i EFSI-forordningen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.